

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «Садівництво та виноградарство»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Садівництво та виноградарство».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Садівництво та виноградарство» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **8 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр», крім 1 курсу), що склало **33%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

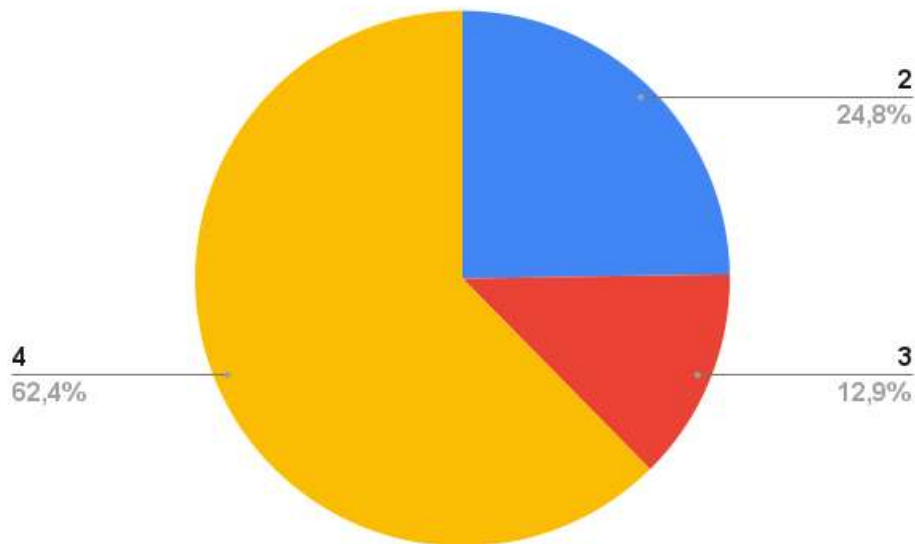

Рисунок 1 – Розподіл респондентів за курсами навчання

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

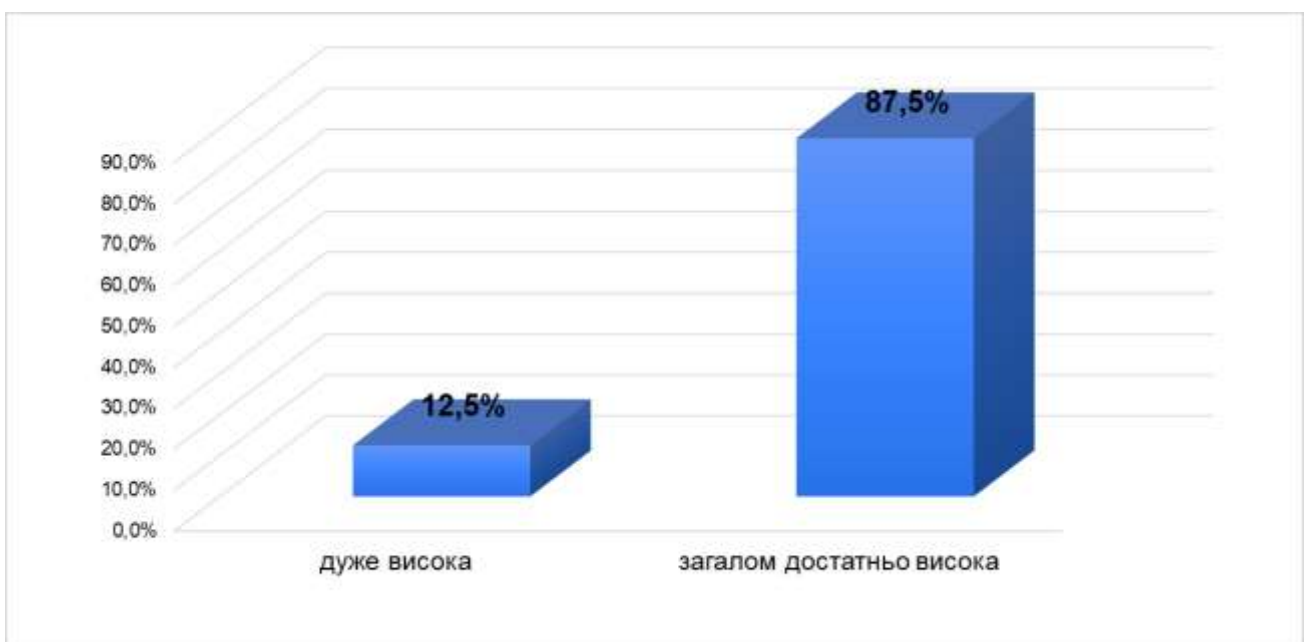

Рисунок 2 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 12,5% та «загалом достатньо висока» 87,5%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і

викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

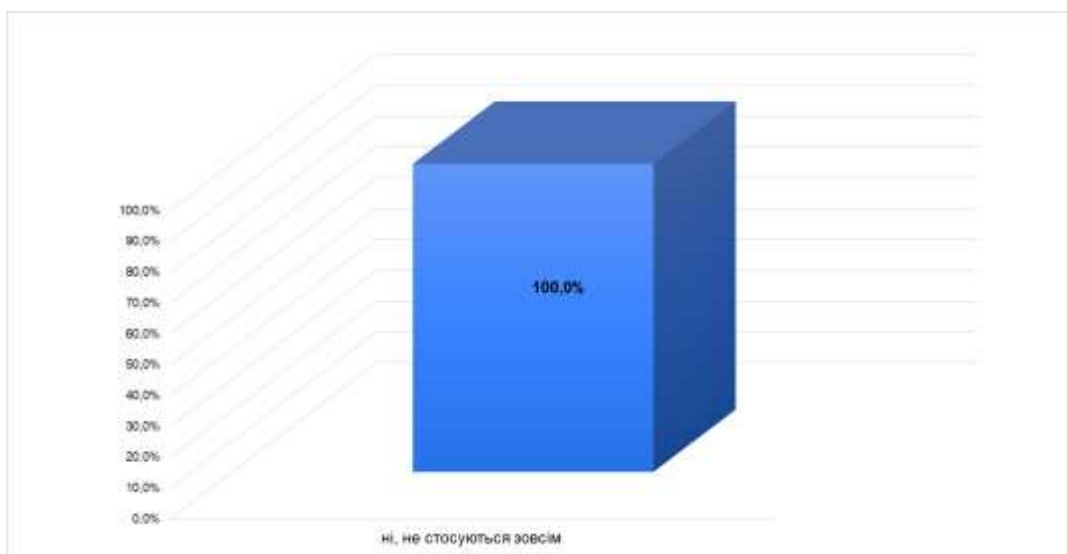

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 3 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 100 % «ні, не стосуються зовсім».

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
  - купувати реферат;
  - купувати курсову роботу (проєкт);
  - платити гроші за оцінку;
  - надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
  - готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
  - списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
  - завантажувати матеріали з Інтернету, копіїувати і здавати як власні;
  - замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.
- Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

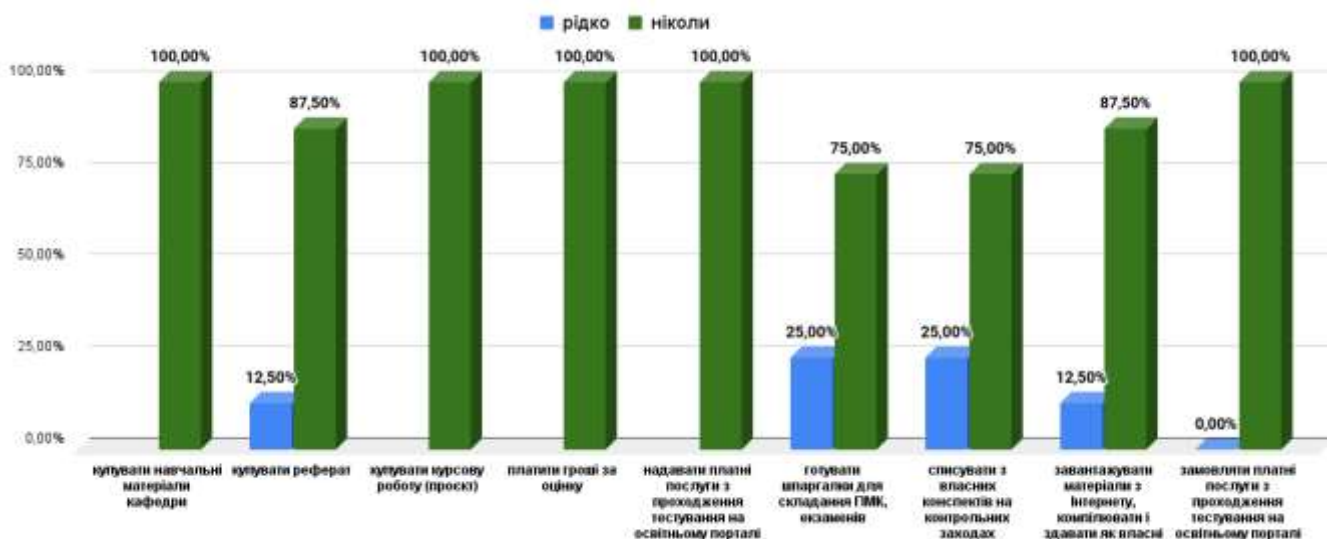

Рисунок 4 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 91,7% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (25%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (25%); купували реферат (12,5%), завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (12,5%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **1 (12,5%)** з **8** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб: отримати потрібну оцінку - 1 респондента (100%: 1 респ.- 3 курсу).

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости

- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

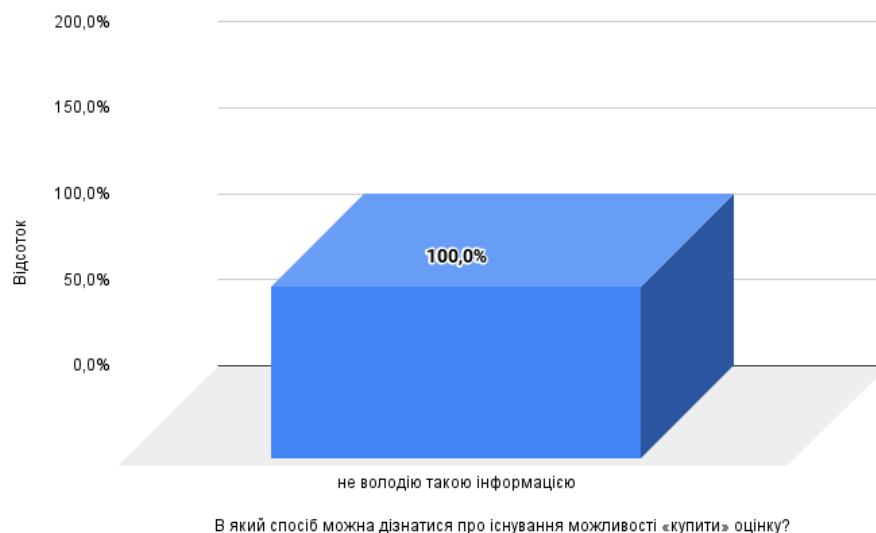

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 5 видно, що 100% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

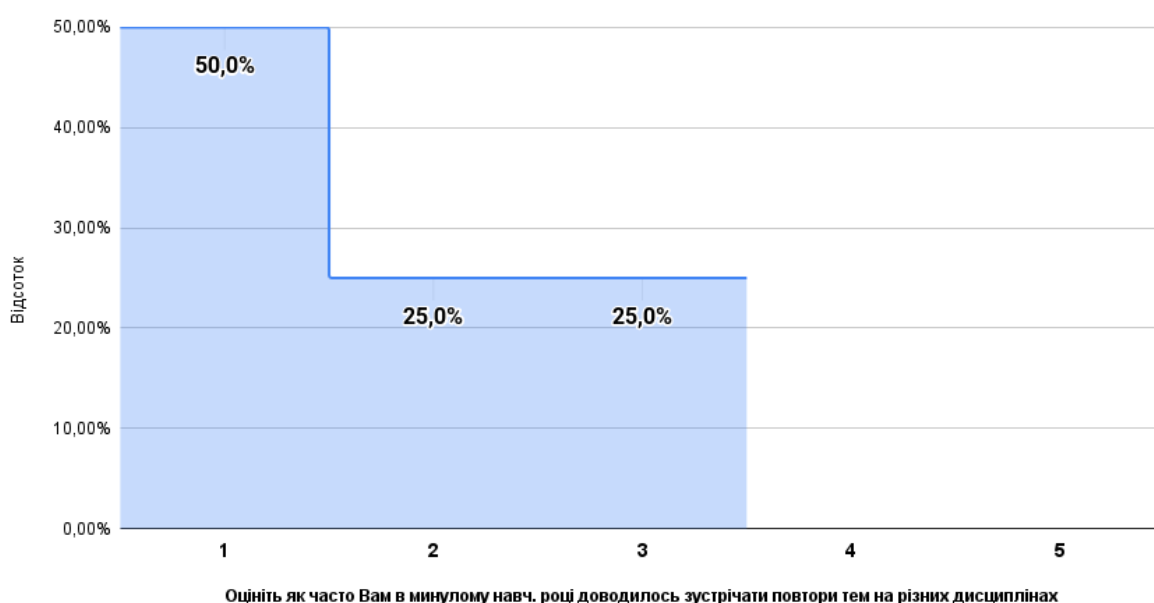

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 6 показує, що 50 % здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 25% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 100%. (рис. 7).

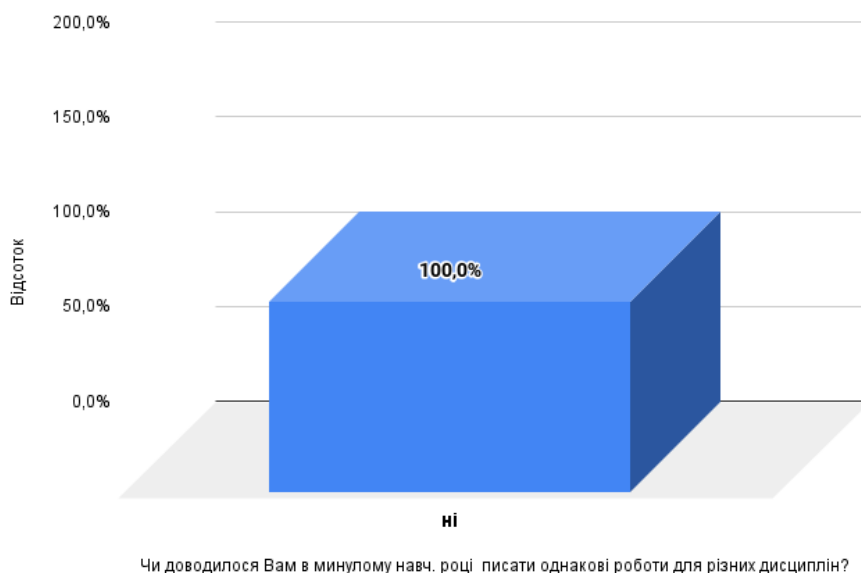

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 62,4% респондентів відповіли, що не доводилось, та 37,6%, відповідно, «так» (рис. 8).

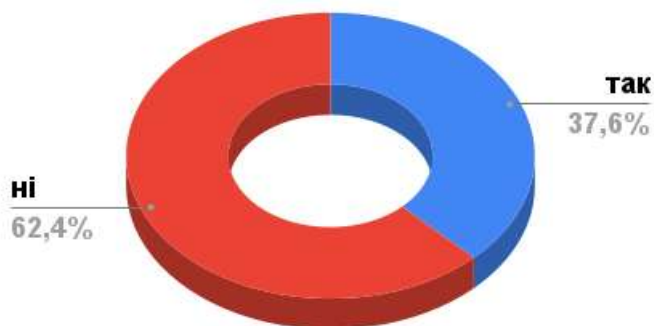

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 62,5% як «помірне навантаження» та 25% «скоріш надмірне» (рис. 9).

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

1) Моніторинг оцінювання здобувачами вищої освіти за ОП «Садівництво та виноградарство» академічної доброчесності показав, що якість освіти в ТДАТУ знаходиться на дуже високому та загалом достатньо високому рівні 12,5% та 87,5% відповідно, що покращило показники минулорічного моніторингу (33% та 62% відповідно).

2) Підтримання та підвищення якості освіти в університеті на високому рівні вбачаємо у своєчасному та періодичному оновленні, модернізації освітньої програми з врахування думок стейкхолдерів. Також необхідним є запровадження сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор) при проведенні практичних занять з навчальних дисциплін професійної підготовки з метою формування пізнавальних професійних компетенцій; залучення до освітнього процесу виробників-практиків; підвищення педагогічної та професійної майстерності викладачів через систему стажувань та підвищення кваліфікації; оновлення матеріально-технічної бази забезпечення освітньої програми.

3) Оцінювання корупції в університеті показало, що подібне явище не стосується 100% респондентів. Причому 91,7% респондентів не доводилося робити будь-яких дій (дарувати подарки, надавати послуги викладачам, купувати реферати, курсові тощо). Проте, «рідко» здобувачі ВО готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (25%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (25%); купували реферат (12,5%), завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (12,5%).

За результатами питання щодо мети з якою здійснювалися вище зазначені дії, лише 1 здобувач ВО відповів, що робив недоброчесну дію для отримання потрібної оцінки. 100% здобувачів ВО відповіли, що не володіють інформацією про спосіб

яким можна дізнатися про існування можливості «купити оцінку».

2/3 респондентів не слухали курс з академічного письма/академічної доброчесності.

Також більшість здобувачів вищої освіти оцінюють власне навчальне навантаження впродовж цього семестру як «помірне навантаження».

4) Для недопущення проявів корупційних діянь слід:

- всім учасникам освітнього процесу чітко дотримуватися затвердженому в університеті Кодексу честі, Положенню про академічну доброчесність учасників освітнього процесу та Антикорупційної програми ТДАТУ;
- аналізувати результати анонімних опитувань на сайті університету щодо корупції;
- ведучими викладачами відвідувати семінари у Вищій школі педагогічної майстерності ТДАТУ для підвищення майстерності. Проводити бесіди для ЗВО з питань дотримання академічної доброчесності;
- привести у відповідність критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти по ряду дисциплін згідно з затвердженими Положеннями.

Гарант ОПП «Садівництво та виноградарство»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

Ольга АЛЕКСЕЕВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР